

ENERGINET

Energinet
Tonne Kjærsvej 65
DK-7000 Fredericia

+45 70 10 22 44
info@energinet.dk
CVR-nr. 28 98 06 71

Dato:
13. oktober 2023

Forfatter:
MYN/SYSA

TARIFERING AF ENERGIØPRODUCENTER - METODE

ENERGINETS TARIFMETODER

I medfør af artikel 18 i Europa-Parlamentets og Rådets forordning om det indre marked for elektricitet, § 73 og § 73 a, i lov om elforsyning, jf. lovbekendtgørelse nr. 984 af 12. maj 2021, og de ændringer der følger af § 7 i lov nr. 883 af 12. maj 2021, § 4 i lov nr. 923 af 18. maj 2021, § 1 i lov nr. 2605 af 28. december 2021, § 3 i lov nr. 1594 af 28. december 2022 og bekendtgørelse nr. 1085 af 20. september 2010 om netvirksomheders, regionale transmissionsvirksomheders og Energinet.dk's metoder for fastsættelse af tariffer m.v., fastsættes følgende:

Kapitel 1

Anvendelsesområde og definitioner

§ 1. Denne metode finder anvendelse på Energinets opkrævning af tariffer til dækning af Energinets omkostninger for energiøproducenter, hvis produktionsanlæg tilsluttes på en energiø og som kan føde energi ind på energiøen.

Stk. 2. Oversigt over definitioner findes i bilag 1.

Kapitel 2

Betalingslementer for energiøproducenter

§ 2. Energiøproducenter, skal betale følgende til dækning af Energinets omkostninger:

1. tilslutningsbetaling, jf. § 3-11
2. løbende indfødningsstarif, jf. § 14, og
3. balancetarif for produktion i overensstemmelse med den til enhver tid gældende metode herfor.

Tilslutningsbetaling

§ 3. Omkostninger til følgende anlægselementer indregnes fuldt ud i energiøproducentens tilslutningsbetaling, jf. dog § 10 om indtægter til modregning:

1. HVAC-stationer samt anlæg til tilslutning af energiøproducenten til HVAC-station på energiøer, herunder tilhørende stationsarealer.
2. HVDC-transmissionsstationer samt konvertere på energiøer udelukkende relateret til nettilslutning af energiøproducenten, herunder tilhørende stationsarealer.

Stk. 2. Såfremt der er flere energiøproducenter, der skal tilsluttes energiøen i forbindelse med samme udbudsrunde, fordeles omkostningerne forholdsmæssigt efter den enkelte energiøproducent's del af den samlede indfødningskapacitet.

Stk. 3. Stk. 2 finder ikke anvendelse i de tilfælde, hvor omkostningerne efter stk. 1 er specifikt henførbare til den enkelte energiøproducent. I disse tilfælde dækkes omkostningerne af den relevante energiøproducent.

§ 4. Omkostninger til følgende anlægselementer indregnes i energiøproducentens tilslutningsbetaling i overensstemmelse med fordelingsnøglen beskrevet i §§ 5-9, jf. dog § 10 om indtægter til modregning:

1. HVDC-brydere placeret på energiøer, herunder tilhørende stationsarealer.

2. Transmissionsforbindelser mellem energigøer og dansk onshore transmissionsnet samt felter og øvrige stationsanlæg specifikt til tilslutning til dansk onshore transmissionsnet, herunder tilhørende stationsarealer.
3. Transmissionsforbindelser mellem energigøer og udenlandsk onshore transmissionsnet samt felter og øvrige stationsanlæg specifikt til tilslutning til onshore transmissionsnet i udlandet herunder tilhørende stationsarealer.

Stk. 2. Såfremt der er flere energigøproducenter, der skal tilsluttes energigøen i forbindelse med samme udbudsrunde, fordeles omkostningerne forholdsmæssigt efter den enkelte energigøproducents del af den samlede indfødningskapacitet.

Fordelingsnøgle

§ 5. Fordelingsnøglen for omkostningerne beskrevet i § 4 baseres på en opdeling af kapaciteten på energigøens samhandelsforbindelser i tre typer af kapacitet:

1. Kapacitet til ilandføring af strøm, jf. § 6.
2. Kapacitet med mulighed for anvendelse til samhandel, jf. § 7.
3. Kapacitet der ikke kan udnyttes, § 8.

Stk. 2. Beregningen af fordelingsnøglen sker på forhånd for hele koncessionsperioden på baggrund af de nærmere bestemmelser i §§ 6-9.

Stk. 3. For energigøer der udbygges i faser anvendes fordelingsnøglen på hver enkelt fase for sig.

Kapacitet til ilandføring af strøm

§ 6. Energigøproducenten betaler den andel af omkostningerne til kapaciteten på den enkelte forbindelse, der anvendes til ilandføring af strøm fra energigøproducenten.

Stk. 2. Andelen af kapaciteten, der anvendes til ilandføring af strøm, opgøres som den forventede anvendte kapacitet til indfødnings af elproduktion på energigøen delt med den samlede kapacitet på samhandelsforbindelsen.

Kapacitet med mulighed for anvendelse til samhandel

§ 7. Energigøproducenten betaler ikke for den andel af omkostningerne til kapaciteten på den enkelte forbindelse, som det er muligt at udnytte til samhandel, efter at al energigøens indfødnings af elproduktion er ilandført.

Stk. 2. Kapacitet, der kan anvendes til samhandel, er begrænset af, at kapaciteten skal være til rådighed på de samhandelsforbindelser, der handles på.

Stk. 3. Andelen af kapacitet, der anvendes til samhandel, opgøres som kapaciteten til rådighed for samhandel delt med den samlede kapacitet på samhandelsforbindelsen.

Kapacitet der ikke kan udnyttes

§ 8. Omkostninger til kapacitet, der ikke kan udnyttes til samhandel, skal betales af energigøproducenten.

Stk. 2. Andelen af kapacitet, der ikke kan udnyttes, opgøres som den tilbageværende kapacitet, når kapacitet anvendt til henholdsvis ilandføring af havvind og mulig samhandel er opgjort, delt med den samlede kapacitet på samhandelsforbindelsen.

Beregningsmæssige forudsætninger

§ 9. Den forventede indfødningsprofil for energiøproducentens elproduktion baseres på det aftalte indfødningsomfang under hensyntagen til den installerede produktionskapacitet for havvind tilsluttet energiøen, det forventede antal mulige fuldlasttimer for energiøens havvindproduktion i Energistyrelsens Analyseforudsætninger til Energinet samt det forventede driftsmønster under hensyntagen til eventuelle forbrugs-, produktions- og energilageranlæg nettilsluttet i samme nettilslutningspunkt og bag måleren sammen med den tilsluttede havvind.

Stk. 2. Den forventede indfødningsprofil fra elproduktion på energiøen baseres på den af følgende metoder, der giver den største betalingsandel for energiøproducenten:

1. Den forventede indfødningsprofil fra installeret produktionskapacitet for havvind svarende til det aftalte indfødningsomfang.
2. Såfremt energiøproducenten overplanter med ekstra produktionskapacitet udover det aftalte indfødningsomfang, og/eller såfremt energiøproducenten også etablerer forbrugs- og/eller energilageranlæg bag nettilslutningspunktet på energiøen, beregnes den forventede indfødningsprofil fra energiøproducenten under hensyntagen til energiøproducentens samlede portefølje af anlæg bag nettilslutningspunktet på energiøen og et forventet driftsmønster for disse anlæg.

Stk. 3. Den forventede indfødningsprofil for energiøproducentens elproduktion og den heraf mulige samhandel bestemmes på timebasis over et år. Energinet beregner den forventede indfødningsprofil ud fra de til enhver tid anvendte markedssimuleringsværktøjer og den på beregningstidspunktet gældende version af Energistyrelsens Analyseforudsætninger til Energinet.

Stk. 4. De mulige flowretninger på hver enkelt samhandelsforbindelse vægtes på basis af forventede elpriser på timeniveau fra den til enhver tid seneste udgave af Energinets elprisfremskrivning. Timer med samme elpris fordeles lige mellem hver retning.

Indtægter til modregning i omkostningerne

§ 10. I det omfang Energinet opnår støtte, fx fra EU, til etablering af en energiø eller en udenlandsk TSO dækker omkostninger til anlæg eller dele af anlæg fradrages dette i omkostningsopgørelsen inden tilslutningsbetalingen for energiøproducenten beregnes.

Udgifter til reetablering

§ 11. Energiøproducenter skal dække udgifter til reetablering for de anlægselementer, hvor de dækker omkostningerne jf. §§ 3-10.

Stk. 2. Energinet fastlægger budget for reetablering efter samme regnskabsmæssige metode, som Energinet i øvrigt anvender. Metoden følger principperne i den til enhver tid gældende årsregnskabslov.

Elproducenternes betalingsforpligtelse

§ 12. Omkostningerne som energiøproducenten skal betale, jf. §§ 3-11, opkræves som en tilslutningsbetaling fordelt udover koncessionsperioden eller støtteperioden.

Stk. 2. Tilslutningsbetalingen, der fordeles over enten koncessionsperioden eller støtteperioden, indeholder de faktiske omkostninger, samt Energinets kapitalomkostninger, jf. den til enhver tid gældende bekendtgørelse om indtægtsramme og reguleringsregnskab for den, der varertager transmissionsvirksomhed af elektricitet.

Stk. 3. Tilslutningsbetalingen opkræves af Energinet som månedlige rater.

Stk. 4. Omkostningerne skal af energiøproducenten indbetales senest 30 dage efter fakturaens udsendelse.

Stk. 5. Betales det opkrævede beløb ikke rettidigt, skal der betales renter heraf i medfør af renteloven.

§ 13. Energinet kan som led i udbudsprocessen vælge at tilbyde en fast pris for tilslutningsbidraget efter den i stk. 2-8 beskrevne model som alternativ til betalingsmodellen i § 12.

Stk. 2. Den faste pris baseres på samme omkostningselementer og betalingsperiode som betalingsmodellen i § 12 dog med tilføjelse af en risikopræmie som betaling for den forsikring, som den faste pris udgør for energiøproducenten.

Stk. 3. Den faste pris fastsættes omkostningsægte baseret på forventede omkostninger og markedsprissætning af risikopræmien.

Stk. 4. Den faste pris fastsættes inden tidspunkt for afgivelse af bud i udbud for energiøproducenter, og prissætningen sker på baggrund af seneste prognoser for priser, renter m.v.

Stk. 5. Den faste pris vil ved udbuddet være kendt for hvert år i betalingsperioden, men vil forventeligt ikke være identisk for hvert år i betalingsperioden.

Stk. 6. Benyttelse af fast pris eller ej i forbindelse med udbuddet må ikke påvirke Energinets øvrige tariffer.

Stk. 7. Fordelingsnøglen efter §§ 5-9 finder tilsvarende anvendelse og påvirkes ikke af benyttelse af fast pris eller ej i tilslutningsbidraget.

Stk. 8. Bestemmelserne i § 12, stk. 3-5, finder tilsvarende anvendelse.

Betaling ved udvidelse af indfødningsomfang eller ændringer bag tilslutningspunktet

§ 14. Hvis en energiøproducent ønsker at udvide sit indfødningsomfang, og i det omfang det er muligt ift. de betingelser, som udbuddet er vundet på, skal de faktiske omkostninger for de anlægsarbejder, som det giver anledning til på energiøen, betales til Energinet.

Stk. 2. For så vidt angår udvidelser af forbindelserne til onshore transmissionsnet skal fordelingsnøglen, jf. §§ 5-10, anvendes.

Stk. 3. Ved nettilslutning af yderligere anlæg (forbrug, produktion, energilager) bag nettilslutningspunkt for energiøproducentens produktionsanlæg og ved væsentlig ændring af eksisterende anlæg bag nettilslutningspunktet for energiøproducentens produktionsanlæg skal der indgås ny nettilslutningsaftale med Energinet, uden at det aftalte indfødningsomfang samtidig ændres. Fordelingsnøglen for energiøproducentens andel af omkostninger genberegnes også. Hvis den forventede indfødnings fra elproduktion forøges, skal der betales et supplerende tilslutningsbidrag svarende til forøgelsen i omkostninger, som påhviler energiøproducenten.

Løbende indfødningsstarifering

§ 15. Indfødnings af produktion på energiøer tariferes efter den til enhver tid gældende metode for produktionsoverskudsområder, fastsat af Energinet og godkendt af Forsyningstilsynet.

Stk. 2. Den til enhver tid gældende indfødningsstarif kan findes på Energinets hjemmeside www.energinet.dk.

Kapitel 8

Ikrafttræden mv.

§ 16. Metoden træder i kraft, umiddelbart efter at Forsyningstilsynets godkendelse foreligger.

1. Bilag 1 Terminologi og definitioner

1.1 Budområde

»Budområde«: Det største geografiske område, hvor markedsdeltagerne kan udveksle energi uden kapacitetsfordeling, som defineret i artikel 2, stk. 1 nr. 65 i forordning (EU) 2019/943.

1.2 CorRES

»CorRES«: Et værktøj udviklet af DTU, som Energinet bruger til at danne tidsserier for VE-produktionsenheder på specifikke lokationer og i specifikke klimaår (<https://corres.wind-energy.dtu.dk/>).

1.3 Egenproducent

»Egenproducent«: Elforbruger, som producerer elektricitet eller varme og elektricitet med henblik på helt eller delvis at dække eget energiforbrug. Det elproducerende anlæg kan ejes af tredjepart, som defineret i bekendtgørelse nr. 2657 af 28. december 2021 om nettoafregning for egenproducenter af elektricitet (Nettoafregningsbekendtgørelsen).

1.4 Elkunde

»Elkunde«: En fysisk eller juridisk person, der råder over et aftagenummer, som defineret i § 5, nr. 13 i lov om elforsyning – lov nr. 2605 af 28/12/2021.

1.5 Endelig nettilslutningstilladelse

»Endelig nettilslutningstilladelse«: En tilladelse, der udstedes af den relevante systemoperatør til anlægsejeren, ejeren af et forbrugsanlæg, en distributionssystemoperatør (»DSO«) eller ejeren af et HVDC-system, som opfylder de relevante specifikationer og krav, og som giver denne tilladelse til at drive henholdsvis et produktionsanlæg, et forbrugsanlæg, et distributionssystem eller et HVDC-system ved anvendelse af nettilslutningen, som defineret i artikel 2, nr. 62 i forordning (EU) 2016/631.

1.6 Energiø

»Energiø«: En energiø er et tilslutningspunkt, hvor der sker tilslutning af elproduktion på en konstruktion i havet eller på allerede eksisterende ø, der ikke er primær aftager af den pågældende elproduktion, og som tilsluttes onshore transmissionsnet med to eller flere transmissionsforbindelser til forskellige tilslutningspunkter i onshore transmissionsnet og i forskellige budområder.

Energiøen fungerer derved både som tilslutningspunkt for havvind samt som en del af en samhandelsforbindelse imellem forskellige budzoner. Forbindelserne til energiøen får herved karakter af et hybridanlæg, idet de både tjener som ilandføring af energiproduktionen på energiøen til et eller flere onshore transmissionsnet og samtidig som en samarbejdsforbindelse imellem forskellige budområder.

En eventuel tilslutning til et dansk distributionsnet, medfører ikke, at tilslutningspunktet ikke kan anses som en energiø.

1.7 Energiøproducent

»Energiøproducent«: En fysisk eller juridisk person, der fremstiller elektricitet, fra et produktionsanlæg tilsluttet en energiø.

1.8 Idriftsættelsestilladelse

»Idriftsættelsestilladelse«: En tilladelse, der udstedes af den relevante systemoperatør til anlægsejeren, ejeren af et forbrugsanlæg, en distributionssystemoperatør (»DSO«) eller ejeren af et HVDC-system forud for spændingssætning af dennes interne net, som defineret i artikel 2, nr. 63 i forordning (EU) 2016/631.

1.9 Koncessionsperioden

»Koncessionsperioden«: Den periode, som energiøproducenten har vundet ret til i udbuddet til at føde energi ind på energiøen.

1.10 Midlertidig nettilslutningstilladelse

»Midlertidig nettilslutningstilladelse«: En tilladelse, der udstedes af den relevante systemoperatør til anlægsejeren, ejeren af et forbrugsanlæg, en distributionssystemoperatør (»DSO«) eller ejeren af et HVDC-system, og som giver denne tilladelse til at drive henholdsvis et produktionsanlæg, et forbrugsanlæg, et distributionssystem eller et HVDC-system ved anvendelse af nettilslutningen i en tidsbegrænset periode og til at iværksætte overensstemmelsesprøvninger for at sikre, at de relevante specifikationer og krav opfyldes t, som defineret i artikel 2, nr. 64 i forordning (EU) 2016/631.

1.11 Netpulje

»Netpulje«: Indeholder Energinets omkostninger relateret til udbygning og drift af transmissionsnettet – det vil sige primært drift og vedligehold, afskrivninger og forrentning af elnettet samt nettab. Omkostningerne dækkes delvist af flaskehalsindtægter, transitkompensation og indfødningsstarif for produktion, mens den resterende del dækkes af nettariffor forbrug. De nødvendige omkostninger, der indgår i netpuljen, er der redegjort for i Forsyningstilsynets (Energitilsynets) godkendelse af metoden for Energinets prisfastsættelse af 25.10.2004 med tilhørende notat af 13. oktober 2004 fra Eltra og Elkraft System til Energitilsynet om ”Opdeling af den systemansvarlige virksomheds tarifpuljer pr 1. januar 2005” samt i Energinet’s metode om ”Nettarif ved forbrugstilslutning på 132/150 kV”.

1.12 Nettilslutningstidspunkt

»Nettilslutningstidspunkt«: Det tidspunkt, hvor et VE-el produktionsanlæg første gang leverer elektricitet til det kollektive elforsyningsnet, som defineret i § 5, stk. 1, nr. 7 i lov om fremme af vedvarende energi.

1.13 Producent

»Producent«: En fysisk eller juridisk person, der fremstiller elektricitet, som defineret i artikel 2, stk. 1 nr. 56 i forordning (EU) 2019/943.

1.14 Produktion

»Produktion«: Fremstilling af elektricitet, som defineret i artikel 2, stk. 1 nr. 55 i forordning (EU) 2019/943.

1.15 Produktionsanlæg

»Produktionsanlæg«: Et anlæg, der omdanner primær energi til elektrisk energi, og som består af et eller flere produktionsmoduler, der er tilsluttet et net, som defineret i 2, stk. 1 nr. 28 i forordning (EU) 2019/943.

1.16 Produktionsoverskudsområder

»Produktionsoverskudsområde«: Et område, der jf. tarifmetoden for producentbetaling, er identificeret som værende et område, hvor det er produktionen, der er bestemmende for nettets udbygningsbehov, jf. kapitel 5 i Metodebeskrivelse for producentbetaling¹.

1.17 Samhandelsforbindelser

»Samhandelsforbindelser«: En transmissionslinje der forbinder budområder.

1.18 Samkøringslinje

»Samkøringslinje«: En transmissionslinje, som krydser eller spænder over en grænse mellem medlemsstater, og som forbinder medlemsstaternes nationale transmissionssystemer, som defineret i artikel 2, stk. 1, nr. 1 i forordning (EU) 2019/943.

1.19 Systemansvarlig virksomhed

»Systemansvarlig virksomhed«: Virksomhed, der har det overordnede ansvar for at opretholde elforsyningsikkerhed og en effektiv udnyttelse af et sammenhængende elforsyningsystem, som defineret i § 5, nr. 27 i lov om elforsyning.

1.20 Systembruger

»Systembruger«: En fysisk eller juridisk person, der forsyner eller forsynes fra et transmissionssystem eller et distributionssystem, som defineret i artikel 2, stk. 1 nr. 54 i forordning (EU) 2019/943.

1.21 Transmissionsnet

»Transmissionsnet«: Kollektivt elforsyningsnet, som har til formål at transportere elektricitet fra produktionssteder til et overordnet center i distributionsnettet eller at forbinde det med andre sammenhængende elforsyningsnet, som defineret i § 5, nr. 29 i lov om elforsyning.

1.22 Transmissionsvirksomhed

»Transmissionsvirksomhed«: Virksomhed med bevilling eller elforsyningsvirksomhed, som varetages af Energinet eller denne virksomheds helejede datterselskaber i medfør af § 2, stk. 2 og 3, i lov om Energinet, der driver transmissionsnet, som defineret i § 5, nr. 30 i lov om elforsyning.

¹ Energinets metodebeskrivelse for producentbetaling kan findes her: <https://energinet.dk/el/elmarkedet/tariffer/aktuelle-tariffer/>